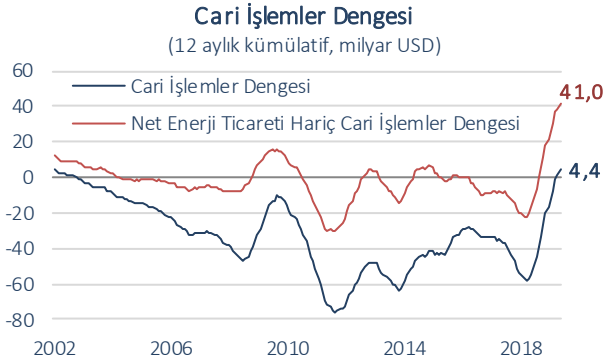

Temmuz'da cari denge 1,2 milyar USD fazla verdi.

Ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın cari denge üzerindeki etkisi Temmuz ayında da sürdü. Geçtiğimiz yılın Temmuz ayında 2,2 milyar USD açık veren cari işlemler dengesi bu yılın aynı ayında 1,2 milyar USD fazla verdi. Dış ticaret dengesinin seyri ve turizm gelirlerindeki artış bu gelişmede belirleyici oldu. Bu dönemde dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla %49 oranında azalırken, net seyahat gelirleri %23,9 (637 milyon USD) oranında yükseldi.

2018 yılı ortasından bu yana iyileşme eğiliminde olan 12 aylık kümülatif cari denge, 4,4 milyar USD fazla vererek Ocak 2002'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Net enerji ticareti hariç 12 aylık cari fazla da 41 milyar USD'ye ulaşarak tarihi yüksek düzeye çıktı.

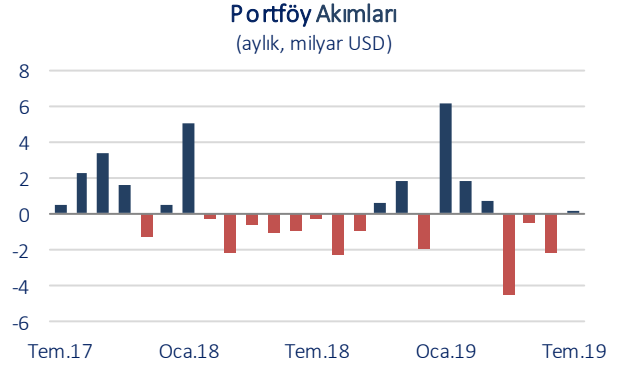

Doğrudan yatırımlarda zayıf seyir...

Net doğrudan yatırımlardaki zayıf görünüm Temmuz ayında da devam etti. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net sermaye girişi, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,1 oranında (66 milyon USD) azalarak 657 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde gayrimenkul yatırımlarının üç ayın ardından yıllık bazda artış kaydetmesi dikkat çekti.

Portföy yatırımlarında sermaye girişi ...

Portföy yatırımları kaleminde sınırlı ölçüde sermaye girişi kaydedildi. Bu gelişmede bankaların yurt dışı tahvil ihraçlarına ilişkin olarak yaptıkları 1,4 milyar USD'lik geri ödemelere karşın genel hükümetin 2,3 milyar USD'lik yeni tahvil ihracı etkili oldu. Bu dönemde yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi ve borçlanma senetleri piyasalarında sırasıyla 88 milyon USD ve 1,2 milyar USD alış yaptığı görüldü.

Diğer yatırımlarda sermaye girişi...

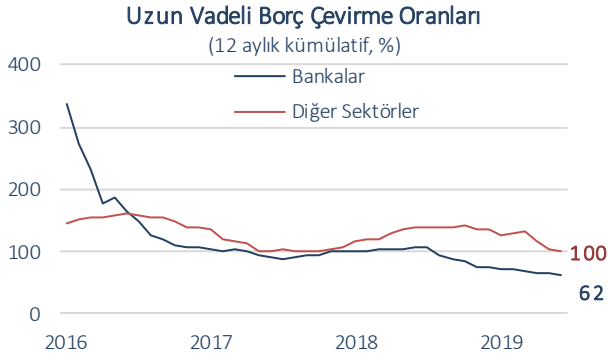
Temmuz ayında diğer yatırımlar kaleminde 634 milyon USD'lik net sermaye girişi yaşandı. Bu dönemde, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatını 1,6 milyar USD, diğer yurtdışı yerleşiklerin de 688 milyon USD artırması bu gelişmede etkili oldu. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduatının 1,7 milyar USD artması ise diğer yatırımlardaki net sermaye girişini sınırladı. Öte yandan, yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 417 milyon USD, 102 milyon USD ve 43 milyon USD net geri ödeme gerçekleştirdi. Böylece, 12 aylık kümülatif verilere göre bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %62'ye gerilerken, söz konusu oran diğer sektörlerde %100'e indi.

Türkiye'ye Net Sermaye Hareketleri

	12 aylık kümülatif veriler		Finansmandaki Payı (%)	
	Aralık 2018	Temmuz 2019	Aralık 2018	Temmuz 2019
Cari İşlemler Dengesi	-27.020	4.445	-	19,0
Sermaye ve Finans Hesabı Net Giriş	-2.380	-14.229	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	9.354	9.160	24,1	39,1
-Portföy Yatırımları	-3.115	-1.050	-	-
-Diğer Yatırımlar	-8.681	-22.381	-	-
-Diğer	62	42	0,2	0,2
Net Hata ve Noksan	19.023	8.708	49,0	37,2
Rezervler⁽¹⁾	10.377	1.076	26,7	4,6

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici dış ticaret verilerinin de gösterdiği üzere, ekonomik aktivitedeki zayıflığın sürmesine bağlı olarak dış ticaret dengesindeki iyileşmenin Ağustos ayında da devam ettiği görüldü. Yaz aylarıyla birlikte artan seyahat gelirlerinin cari dengeye olumlu yansımaya devam edeceğini düşünüyoruz. Bu çerçevede, cari dengenin Ağustos ayında da aylık bazda fazla vereceğini tahmin ediyoruz.

Rezerv varlıklar ve net hata noksan...

Temmuz ayında resmi rezervler 3,2 milyar USD arttı. Net hata noksan kaleminde ise 603 milyon USD'lik sermaye girişi yaşandı.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Temmuz 2019	Ocak - Temmuz 2018	2019	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	1.158	-33.160	-1.695	-94,9	4.445
Dış Ticaret Dengesi	-2.524	-38.699	-10.639	-72,5	-13.856
Hizmetler Dengesi	4.277	11.998	15.205	26,7	29.048
Seyahat (net)	3.297	9.795	12.102	23,6	22.932
Birincil Gelir Dengesi	-733	-6.722	-6.658	-1,0	-11.736
İkincil Gelir Dengesi	138	263	397	51,0	989
Sermaye Hesabı	7	40	20	-50,0	42
Finans Hesabı	1.768	-19.813	1.317	-	13.195
Doğrudan Yatırımlar (net)	-657	-3.931	-3.737	-4,9	-9.160
Portföy Yatırımları (net)	-97	425	-1.640	-	1.050
Net Varlık Edinimi	1.196	181	3.270	1.706,6	6.236
Net Yükümlülük Oluşumu	1.293	-244	4.910	-	5.186
Hisse Senetleri	88	-1.245	946	-	1.060
Borç Senetleri	1.205	1.001	3.964	296,0	4.126
Diğer Yatırımlar (net)	-634	-10.972	2.728	-	22.381
Efektif ve Mevduatlar	-249	-5.554	2.717	-	8.790
Net Varlık Edinimi	2.050	-335	9.039	-	16.679
Net Yükümlülük Oluşumu	2.299	5.219	6.322	21,1	7.889
Merkez Bankası	-8	95	544	472,6	4.724
Bankalar	2.307	5.124	5.778	12,8	3.165
Yurt Dışı Bankalar	1.619	4.626	3.357	-27,4	466
Yabancı Para	1.650	2.384	2.973	24,7	-1.915
Türk Lirası	-31	2.242	384	-82,9	2.381
Yurt Dışı Kişiler	688	498	2.421	386,1	2.699
Krediler	578	-4.158	8.276	-	21.725
Net Varlık Edinimi	16	-145	-54	-62,8	212
Net Yükümlülük Oluşumu	-562	4.013	-8.330	-	-21.513
Bankacılık Sektörü	-417	-1.926	-6.191	221,4	-19.272
Bankacılık Dışı Sektörler	-43	6.186	-1.543	-	-1.071
Ticari Krediler	-952	-1.245	-8.219	560,2	-8.129
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-11	-15	-46	206,7	-5
Rezerv Varlıklar (net)	3.156	-5.335	3.966	-	-1.076
Net Hata ve Noksan	603	13.307	2.992	-77,5	8.708

İktisadi Araştırmalar Bölümü

izlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Batuhan Atman
Uzman Yardımcısı
batuhan.atman@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.